

SAMENVATTING 2024

BESCHERMING VAN PERSOONS-GEGEVENS IN EEN VERANDEREND LANDSCHAP

HOOGTEPUNTEN 2024

Onderzoeksrapport over de rol van FG's

JANUARI

FEBRUARI

- Start gecoördineerde actie met betrekking tot het recht op inzage
- Advies 04/2024 over het begrip "hoofdvestiging van een verwerkingsverantwoordelijke"

- Advies 08/2024 over "consent or pay"-modellen die worden ingezet door grote onlineplatforms
- Vaststelling strategie 2024-2027

APRIL

MEI

Advies 11/2024 over het gebruik van
gezichtsherkenningstechnologieën om
de passagiersstroom van luchthavens te
stroomlijnen

Verkiezing van nieuwe EDPB-vicevoorzitter
Zdravko Vukić

JUNI

OKTOBER

- Guidelines over gerechtvaardigd belang en eerste vergadering van de EDPB met gegevensbeschermingsautoriteiten van landen met een adequaatheidsbesluit
- Advies 22/2024 over bepaalde verplichtingen die voortvloeien uit het werken met verwerkers en subverwerkers

Evenementen met belanghebbenden over
AI-modellen en "consent or pay"

NOVEMBER

INTRODUCTION

In 2024 heeft de EDPB opnieuw bevestigd dat het zich inzet voor de bescherming van de grondrechten van personen op het gebied van privacy en gegevensbescherming in een snel veranderend digitaal landschap. Een belangrijke mijlpaal was de vaststelling van de [nieuwe strategie 2024-2027 van de EDPB](#), waarin de prioriteiten van de EDPB voor het versterken van handhaving, het bevorderen van naleving en het aanpakken van nieuwe technologische uitdagingen worden uiteengezet. De strategie is opgebouwd rond vier strategische pijlers: het doeltreffend handhaven van gegevensbescherming, het ondersteunen van de naleving, het versterken van de samenwerking en het bevorderen van gegevensbescherming in het digitale tijdperk.

Het [Europees Comité voor gegevensbescherming \(EDPB\)](#) bleef een centrale rol spelen bij het verstrekken

van guidelines en juridisch advies om de consistente toepassing van de [Algemene verordening gegevensbescherming \(AVG\)](#) in de hele Europese Economische Ruimte (EER) te waarborgen. In 2024 is het aantal adviezen dat op grond van artikel 64 lid 2 AVG is goedgekeurd aanzienlijk toegenomen. Dit onderstreept het belang van het instrument voor het bevorderen van vroegtijdige afstemming voor aangelegenheden van algemene strekking.

Om het begrip en de uitvoering van de verplichtingen van gegevensbescherming te ondersteunen, heeft de EDPB met activiteiten het bereik vergroot. [De gids voor gegevensbescherming voor kleine bedrijven](#), die in 2023 werd gepubliceerd, werd beschikbaar gesteld in 18 talen en er werd een nieuwe reeks samenvattingen van guidelines ontwikkeld om niet-deskundige doelgroepen te helpen bij het navigeren door belangrijke onderwerpen van de AVG.

Tegelijkertijd heeft de EDPB actief bijgedragen aan samenwerking op regelgevingsgebied door samen te werken met EU- en internationale partners, waaronder het Artificial Intelligence Office van de Europese Unie en de

High-Level Group on the Digital Markets Act. Deze inspanningen ondersteunen de groeiende rol van de EDPB bij het vormgeven van gegevensbescherming in een steeds meer verbonden toezichtsveld.

1. HET EDPB-SECRETARIAAT

In 2024 heeft het [secretariaat](#) van de EDPB de capaciteit om doeltreffend te reageren op een steeds dynamischer regelgevingslandschap aanzienlijk vergroot, waardoor het de centrale rol bij de handhaving van het recht op gegevensbescherming heeft versterkt.

Het secretariaat zorgt voor uitgebreide analytische, administratieve en logistieke ondersteuning voor alle activiteiten van de EDPB. Het draagt specifiek bij aan het opstellen van consistentieadviezen en guidelines, en het beheren van geschillen, waardoor robuuste ondersteuning wordt geboden bij alle activiteiten van de EDPB.

Een opmerkelijk aandachtsgebied was de digitale transformatie van het secretariaat en de verbetering van de interne informatiesystemen. Het Internal Market Information (IMI) systeem bleef centraal staan, waardoor het hele jaar door meer dan 5644 procedures werden gefaciliteerd, een aanzienlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren. Om de gebruikerservaring te verbeteren, werden nieuwe gecentraliseerde opleidingsmaterialen en videotutorials ingevoerd, waardoor de toegang tot en het effectieve gebruik van de IT-instrumenten van de EDPB onder gegevensbeschermingsautoriteiten werden vereenvoudigd en verbeterd.

Het secretariaat ondersteunt de EDPB bij de regelgevingsoverstijgende werkzaamheden en werkt nauw samen met EU-regelgevingsorganen zoals de European Data Innovation Board (EDIB) en de High-Level Group inzake de Digital Markets Act (DMA). Bovendien is de rol van het secretariaat bij de ondersteuning van het [Comité voor gecoördineerd toezicht \(CSC\)](#) toegenomen naarmate de taken van het CSC werden uitgebreid, met name bij de voorbereiding van het toezicht op kritieke grootschalige IT-systemen van de EU, waaronder het Visuminformatiesysteem (VIS) en het Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (Etias).

Transparantie en verantwoordingsplicht bleven essentiële prioriteiten, waarbij het secretariaat 38 verzoeken om toegang van het publiek tot EDPB-documenten behandelde. Daarnaast heeft het secretariaat in de loop

van het jaar meer dan 530 vergaderingen georganiseerd, wat aanzienlijk meer is dan de activiteiten van het voorgaande jaar.

Door zich proactief aan te passen aan veranderende technologische uitdagingen en regelgevende verantwoordelijkheden, heeft het secretariaat van de EDPB steun verleend voor doeltreffende handhaving van de AVG en het samenwerkingskader voor de bescherming van gegevensprivacyrechten in heel Europa versterkt.

2. EUROPEAN DATA PROTECTION BOARD - ACTIVITEITEN IN 2024

In 2024 heeft de EDPB zijn centrale rol bij het waarborgen van de consistente interpretatie en handhaving van de gegevensbeschermingsregels in heel Europa aanzienlijk versterkt. In 2024 heeft de EDPB, te midden van snelle technologische vooruitgang en toenemende digitale complexiteit, nieuwe uitdagingen op het gebied van gegevensbescherming aangepakt door middel van werkzaamheden op het gebied van guidelines en consistentie. Gedurende het hele jaar heeft de EDPB belangrijke consistentieadviezen, uitgebreide algemene guidelines en invloedrijke verklaringen over belangrijke ontwikkelingen in wetgeving aangenomen. Deze maatregelen hebben in aanzienlijke mate bijgedragen aan het waarborgen van een samenhangend regelgevingskader, waardoor het Europese gegevensbeschermingslandschap vorm is gegeven en de grondrechten van personen op privacy en gegevensbescherming zijn versterkt.

2.1 CONSISTENTIEADVIEZEN

Artikel 64, lid 1, AVG-adviezen

In 2024 heeft de EDPB 20 adviezen uitgebracht op grond van artikel 64 lid 1 AVG, voornamelijk over de goedkeuring van bindende bedrijfsvoorschriften (BCR's) om veilige internationale gegevensdoorgiften binnen multinationale ondernemingen te vergemakkelijken. Daarnaast heeft de EDPB duidelijkheid verschaft door middel van adviezen over concept-accreditatievereisten voor certificeringsorganen en entiteiten die toezicht houden op gedragscodes. Deze adviezen waren van groot belang voor een uniforme interpretatie en toepassing van de AVG-normen in alle lidstaten.

Artikel 64, lid 2, AVG-adviezen

In 2024 heeft het EDPB acht consistentieadviezen op grond van artikel 64, lid 2, AVG goedgekeurd, hieronder volgt een selectie van de meest relevante adviezen:

- [Advies 04/2024 over het begrip “hoofdvestiging van een verwerkingsverantwoordelijke in de Unie” in de zin van artikel 4, lid 16, punt a\), AVG](#) verduidelijkte de criteria voor het bepalen van de hoofdvestiging van een verwerkingsverantwoordelijke in de EU. Deze verduidelijking was van cruciaal belang om de gegevensbeschermingsautoriteiten in staat te stellen de jurisdictie nauwkeurig en consistent te bepalen op grond van artikel 4, lid 16, punt a), AVG;
- [In advies 08/2024 over geldige toestemming in de context van toestemmings- of betaalmodellen die door grote onlineplatforms worden geïmplementeerd](#), werd de nadruk gelegd op essentiële vereisten om ervoor te zorgen dat door gebruikers verstrekte toestemming echt vrijwillig en geïnformeerd blijft, waardoor de individuele autonomie en keuzevrijheid worden beschermd;
- [In advies 11/2024 over het gebruik van gezichtsherkenning om de doorstroming van luchthavenpassagiers te stroomlijnen \(verenigbaarheid met artikel 5, lid 1, punten e\) en f\), en de artikelen 25 en 32 AVG\)](#) werd gewezen op kritieke nalevingspunten zoals transparantieverplichtingen, evenredigheidsbeoordelingen en strikte waarborgen die nodig zijn om gevoelige biometrische gegevens en de privacyrechten van passagiers te beschermen;
- [Advies 22/2024 over bepaalde verplichtingen die voortvloeien uit het werken met verwerkers en subverwerkers](#) bevatte duidelijke guidelines over contractuele overeenkomsten, noodzakelijke toezichtmechanismen en maatregelen om de verantwoordingsplicht en de naleving van de AVG in de hele gegevensverwerkingsketen te waarborgen;
- [In advies 28/2024 over bepaalde gegevensbeschermingsaspecten in verband met de verwerking van persoonsgegevens in het kader van AI-modellen](#) werd benadrukt dat transparantie, robuuste verklaarbaarheidsmechanismen en doorlopend toezicht noodzakelijk zijn om

privacyrisico's te beperken en de rechten van betrokkenen te handhaven.

2.2 ALGEMENE GUIDANCE

In 2024 heeft de EDPB vier guidelines vastgesteld, waarvan er twee werden afgerond na een in 2023 geïnitieerde open consultatie, waarbij kritieke middelen werden verstrekt om organisaties te ondersteunen bij het bereiken en handhaven van de naleving van de AVG. Guidelines [01/2024 inzake de verwerking van persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, punt f\), AVG bevatten met name diepgaande verduidelijkingen, met inbegrip van](#) praktische voorbeelden en beoordelingsmethoden, en aanbevolen procedurele waarborgen om het legitieme belangenevenwicht met de rechten en vrijheden van betrokkenen te waarborgen.

[Richtsnoeren 02/2024 inzake artikel 48 AVG gingen uitgebreid in op](#) grensoverschrijdende gegevensdoorgiften onder artikel 48 AVG en bevatten de vereiste waarborgen, beoordelingen en mechanismen om ervoor te zorgen dat doorgiften in overeenstemming zijn met de AVG-normen, met bijzondere aandacht voor internationale gegevensdoorgiften en gerechtelijke en administratieve verzoeken om toegang tot gegevens. De richtlijnen boden organisaties praktische strategieën om veilig en conform de regels te navigeren door complexe internationale gegevensstromen.

Bovendien heeft de EDPB na een open consultatie twee aanvullende guidelines vastgesteld, waarmee het zijn inzet voor transparantie en samenwerking met belanghebbenden heeft versterkt. Deze inclusieve aanpak heeft de toepasbaarheid en uitvoerbaarheid van guidance verbeterd, waardoor bedrijven van elke omvang gemakkelijker aan de guidelines kunnen voldoen.

2.3 VERKLARING OVER WETGEVINGSONTWIKKELINGEN

TIn 2024 heeft de EDPB bijgedragen aan het wetgevingsproces door zes verklaringen af te geven:

- [In verklaring 1/2024 over wetgevingsontwikkelingen met betrekking tot het voorstel voor een verordening tot vaststelling van regels ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik](#)

[van kinderen](#) werd ingegaan op het voorstel voor een verordening van de Europese Commissie over dit kritieke onderwerp. De EDPB erkende het belang van de bestrijding van dergelijke misdrijven, maar benadrukte dat alle maatregelen volledig in overeenstemming moeten zijn met de grondrechten, met name het recht op privacy en gegevensbescherming. In de verklaring werd bezorgdheid geuit over het potentieel voor algemeen en ongedifferentieerd toezicht op particuliere communicatie en werd opgeroepen tot evenredigheid en nauwkeurigheid;

- [In verklaring 2/2024 over het pakket inzake toegang tot financiële gegevens en betalingen werd benadrukt dat](#) er dringend behoefte is aan alomvattende gegevensbeschermingsmechanismen in de snel evoluerende financiële technologiesector, om het vertrouwen en de veiligheid van de consument te waarborgen;
- [In verklaring 3/2024 over de rol van gegevensbeschermingsautoriteiten in het kader van de verordening artificiële intelligentie](#) werd gepleit voor een duidelijke afbakening van de taken, doeltreffende toezichtbevoegdheden en voldoende middelen om ervoor te zorgen dat gegevensbeschermingsautoriteiten de normen voor gegevensbescherming krachtig kunnen handhaven te midden van het toenemende gebruik van AI;
- [In verklaring 4/2024 over de recente ontwikkelingen op wetgevingsgebied met betrekking tot de ontwerpverordening tot vaststelling van aanvullende procedureregels voor de handhaving van de AVG](#) worden gestroomlijnde procedures en duidelijke guidelines aanbevolen om snelle, efficiënte en consistente maatregelen van regelgevende instanties bij de behandeling van grensoverschrijdende zaken, waardoor de rechten van personen beter worden beschermd;
- [Verklaring 5/2024 over de aanbevelingen van de Groep op hoog niveau inzake toegang tot gegevens voor doeltreffende rechtshandhaving](#) als reactie op de aanbevelingen van de High-Level Group inzake toegang tot gegevens voor doeltreffende

rechtshandhaving, waarin wordt benadrukt dat een evenwicht moet worden gevonden tussen verbeterde gegevensuitwisselingscapaciteiten en strenge waarborgen om de fundamentele privacybescherming te handhaven;

- [Verklaring 6/2024 over het tweede verslag over de toepassing van de Algemene verordening gegevensbescherming – Bevordering van de onderlinge samenhang en samenwerking op regelgevingsgebied](#), als antwoord op het tweede verslag van de Europese Commissie over de uitvoering van de AVG, waarin positieve vooruitgang wordt erkend en wordt gewezen op gebieden die verder moeten worden verbeterd.

2.4 CONSULTATIES ONDER STAKEHOLDERS

In 2024 bleef de EDPB proactief samenwerken met belanghebbenden om de transparantie, duidelijkheid en doeltreffendheid van zijn guidelines te verbeteren. De EDPB is eraan toegewijd ervoor te zorgen dat de guidelines relevant en praktisch toepasbaar blijven en heeft het hele jaar door gerichte consultatieactiviteiten gehouden.

Voor het zevende opeenvolgende jaar heeft de EDPB zijn jaarlijkse enquête onder belanghebbenden op grond van artikel 71, lid 2, AVG uitgevoerd en kritische feedback verzameld over de praktische uitvoering van guidelines. Belangrijke belanghebbenden, waaronder deskundigen op het gebied van gegevensbescherming en privacy uit de academische wereld, professionals uit de sector en vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, hebben actief bijgedragen met inzichten over de doeltreffendheid en bruikbaarheid van de guidelines. Respondenten waardeerden met name de duidelijkheid en praktische toepasbaarheid van de guidelines en benadrukten hun belang bij het vereenvoudigen van nalevingstaken.

Daarnaast heeft de EDPB in 2024 verschillende specifieke evenementen voor belanghebbenden georganiseerd om een open dialoog en wederzijds begrip tussen regelgevers, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en academische instellingen te bevorderen. Deze interactieve sessies boden belanghebbenden de gelegenheid om ervaringen

uit te wisselen, uitdagingen te bespreken en verbeteringen van het regelgevingskader voor te stellen. Uit feedback van belanghebbenden is consequent gebleken dat er behoefte is aan aanvullende praktische middelen, zoals visuele hulpmiddelen, interactief materiaal en verklarende inhoud, om complexe technische concepten beter te verduidelijken.

Om aan deze behoefte tegemoet te komen, heeft de EDPB een nieuw initiatief gelanceerd om beknopte factsheets bij de guidelines te verstrekken, met als doel tegemoet te komen aan de behoeften van belanghebbenden door de belangrijkste concepten te vereenvoudigen en te verduidelijken.

Over het algemeen bleven de consultaties onder belanghebbenden de initiatieven van de EDPB aanzienlijk vormgeven, waardoor de transparantie, de verantwoordingsplicht en het reactievermogen van de EDPB werden versterkt.

2.5 VERTEGENWOORDIGING VAN DE EDPB WERELDWIJD

In 2024 nam de EDPB deel aan belangrijke internationale fora, waarbij strategische samenwerking werd bevorderd en kritieke kwesties op het gebied van gegevensbescherming en privacy werden aangepakt. De (vice)voorzitters van de EDPB hebben het hele jaar door bijgedragen aan 34 prominente presentaties.

3. SAMENWERKING EN HANDHAVING DOOR GEGEVENSBSCHERMINGSAUTORITEITEN

In 2024 bleven de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten een cruciale rol spelen bij het waarborgen van de gegevensbeschermingsrechten van personen en het waarborgen van een consistente en doeltreffende handhaving van de AVG in heel Europa. De EDPB faciliteerde gecoördineerde acties en verleende gerichte steun aan samenwerking op het gebied van handhaving.

3.1 EDPB-ACTIVITEITEN TER ONDERSTEUNING AVG-HANDHAVING

De EDPB heeft de inspanningen opgevoerd om de samenwerking tussen gegevensbeschermingsautoriteiten te verbeteren door middel van gerichte initiatieven, en heeft de derde gecoördineerde handhavingsactie gelanceerd die gericht was op het recht op inzage, een belangrijk nalevingsgebied dat door gegevensbeschermingsautoriteiten gezamenlijk is vastgesteld. Daarnaast heeft de Support Pool of Experts (SPE) de handhavingscapaciteiten van gegevensbeschermingsautoriteiten versterkt, gespecialiseerde kennis verstrekt en samenwerkingsprojecten vergemakkelijkt, met name met betrekking tot ingewikkelde en opkomende onderwerpen zoals artificiële intelligentie, toestemmingsmechanismen in digitale platforms en gezichtsherkenningstechnologieën.

In 2024 ondertekende de EDPB een memorandum van samenwerking met PEReN, een interdepartementaal bureau dat opereert onder

de gezamenlijke autoriteit van de Franse ministers van Economie, Cultuur en Digitale Technologie. Deze overeenkomst is een belangrijke mijlpaal in het verbeteren van de technische samenwerking om nieuwe uitdagingen op het gebied van gegevensbescherming in heel Europa aan te pakken. Bovendien werd de ChatGPT-taskforce opgericht. De taskforce is ontstaan als een gezamenlijke inspanning om gaten te dichten, een consistente toepassing van de AVG te waarborgen en de unieke risico's in verband met de verwerkingsactiviteiten van ChatGPT aan te pakken.

3.2 SAMENWERKING ONDER DE AVG

De gegevensbeschermingsautoriteiten bleven doeltreffend samenwerken via het IMI-systeem. In 2024 zijn in totaal 982 procedures in verband met het eenloketmechanisme (artikel 60 AVG) in werking gesteld, waarvan 485 definitieve besluiten. Deze gezamenlijke aanpak stroomlijnde de oplossing van complexe zaken, bevorderde de samenhang van de regelgeving en zorgde

voor een robuuste bescherming van individuele rechten in heel Europa.

3.3 BINDENDE BESLUITEN

In het licht van de verbeterde samenwerking en de versterkte consensusvorming tussen gegevensbeschermingsautoriteiten heeft de EDPB in 2024 geen bindende besluiten op grond van artikel 65 AVG en artikel 66 AVG vastgesteld. Het ontbreken van dergelijke besluiten onderstreept de doeltreffendheid van grensoverschrijdende samenwerking op nationaal niveau.

3.4 CASE DIGEST

In 2024 gaf de EDPB opdracht tot het derde 'case digest' over het recht op inzage als onderdeel van het SPE-initiatief. Case digests zijn overzichten van besluiten die in het kader van het eenloketmechanisme over een bepaald onderwerp zijn genomen. Het doel van deze overzichten is om de gegevensbeschermingsautoriteiten en het grote publiek, met inbegrip van privacyprofessionals, inzicht te geven in besluiten die door gegevensbeschermingsautoriteiten worden genomen na procedures voor grensoverschrijdende samenwerking.

3.5 NATIONALE ZAKEN

Gedurende het hele jaar oefenden de gegevensbeschermingsautoriteiten actief hun corrigerende bevoegdheden uit om de naleving van de AVG in verschillende sectoren binnen de lidstaten te waarborgen. De gegevensbeschermingsautoriteiten voerden onderzoeksmaatregelen, verwerkingsbeperkingen en verbodsbepalingen uit en legden aanzienlijke geldelijke sancties op om significante AVG-inbreuken aan te pakken. Deze nationale handhavingsmaatregelen, die uitvoerig worden beschreven in het jaarverslag, benadrukken de vastberaden inzet van gegevensbeschermingsautoriteiten voor de bescherming van fundamentele gegevensbeschermingsrechten en de bevordering van naleving in heel Europa.

In 2024 hebben gegevensbeschermingsautoriteiten gezamenlijk meer dan 1,2 miljard euro aan boetes opgelegd. Een gedetailleerde uitsplitsing van de in 2024 opgelegde geldboetes is te vinden in hoofdstuk 3 van het jaarverslag, evenals een niet-uitputtende lijst van nationale handhavingsmaatregelen.

CONTACTGEGEVENS

Postadres

Wiertzstraat 60, B-1047 Brussels

Kantooradres

Montoyerstraat 30, B-1000 Brussels